

Państwowa Komisja ds. Poświadczania Znajomości
Języka Polskiego jako Obcego

EGZAMIN CERTYFIKATOWY Z JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO

POZIOM EFEKTYWNEJ BIEGŁOŚCI UŻYTKOWEJ

C1

Imię: _____

Nazwisko: _____

Data i miejsce egzaminu: _____

PUNKTACJA

Rozumienie ze słuchu _____ / 40 p. - _____ %

Rozumienie tekstów pisanych _____ / 40 p. - _____ %

Poprawność gramatyczna _____ / 40 p. - _____ %

Pisanie _____ / 40 p. - _____ %

Mówienie _____ / 40 p. - _____ %

WYNIK: POZYTYWNY / NEGATYWNY

C1

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

LICZBA ZADAŃ: 5

CZAS: 40 minut

Imię i nazwisko: _____

**Po zakończonym module podpisane testy zostaną zebrane
i nastąpi przerwa przed dalszą częścią egzaminu.**

Liczba punktów: _____ / 40 p.

PODPIS OCENIAJĄCEGO (czytelny) _____

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

5 zadań

Liczba punktów: 40

I. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone tylko jeden raz.

___ / 8 p. (8 x 1 p.)

Proszę wysłuchać kilku krótkich nagrań i zaznaczyć właściwe odpowiedzi.

PRZYKŁAD

Z tego nagrania wynika, że

- a) sąd nakazał mężczyźnie zapłacenie wysokiego odszkodowania.
- b) mężczyzna został niesprawiedliwie pozbawiony wolności.**
- c) dzięki odszkodowaniu mężczyzna zapomni o wyrządzonej mu krzywdzie.

Na podstawie: <https://audycje.tokfm.pl/podcast/101760>

1. Z tego nagrania wynika, że

- a) w pożarze budynku nikt nie ucierpiał.
- b) oczekiwanie na interwencję odpowiednich służb trwało długo.
- c) strażacy wyprowadzili mieszkańców z płonącego mieszkania.

2. Z tego nagrania wynika, że

- a) naprawa fontann będzie okazją do unowocześnienia ich wyglądu.
- b) fontanny musiały być naprawione, by zapobiec marnowaniu wody.
- c) wiceprezydent miasta od dawna walczyła o remont fontann.

3. Z tego nagrania wynika, że

- a) pani Helena świętowała swoje urodziny w gronie 120 osób.
- b) seniorka zmieniła niedawno miejsce zamieszkania.
- c) w ostatnich latach kobieta bardzo dbała o swoje zdrowie.

4. Z tego nagrania wynika, że

- a) grudniowa uchwała nadal nie obowiązuje.
- b) niezadowolenie pracowników wzbudził brak decyzji o podwyżkach.
- c) protestujący pracownicy systematycznie zakłócili obrady rady miasta.

5. Z tego nagrania wynika, że

- a) klub zamierza odwołać się od decyzji w sprawie kary finansowej.
- b) piłkarze Zagłębia zostali ukarani za agresywne przyśpiewki.
- c) kibice jednej z drużyn niszczyli symbole klubowe przeciwnej drużyny.

6. Z tego nagrania wynika, że

- a) darmowe posiłki są na razie wydawane tylko w jednym lokalu.
- b) posiłki dla potrzebujących zostały ufundowane przez restauracje.
- c) klienci zostawiają napiwek, który mogą odebrać potrzebujący.

7. Z tego nagrania wynika, że
- referendum jest inicjatywą rady gminy.
  - większość głosujących wsparła urzędującego wójta.
  - wójt i radni nie brali pod uwagę głosu mieszkańców.

8. Z tego nagrania wynika, że
- inwestycja drogowa została w pełni sfinansowana przez rząd.
  - kierowcy często przekraczają prędkość na tym odcinku drogi.
  - 5 listopada na drodze miał miejsce śmiertelny wypadek.

Na podstawie: *TV Regionalna PL*, <https://www.youtube.com/channel/UCGixrmAPXwqhsJkvvMtkkw>

II. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

___ / 9 p. (9 x 1 p.)

Proszę wysłuchać wypowiedzi na temat początków kariery polskiego skoczka narciarskiego Adama Małysza i zaznaczyć: TAK – gdy zdanie jest zgodne z tekstem; NIE – gdy nie jest zgodne z tekstem.

		TAK	NIE
PRZYKŁAD		X	
<i>Mężczyzna specjalizuje się w skokach narciarskich od połowy lat 90.</i>			
1	W 1996 roku Apoloniusz Tajner startował w igrzyskach olimpijskich.		
2	Tadeusz Bafia został zmuszony do pobytu w Kanadzie.		
3	Apoloniusz Tajner stracił pracę z powodu braku ważnego zawodnika w kadrze skoczków.		
4	Praca w związku sportowym była dla Tajnera jedynym źródłem utrzymania.		
5	Występ Adama Małysza w Nagano był pozytywnym zaskoczeniem.		
6	Dla Małysza alternatywą dla kariery skoczka była praca w branży budowlanej.		
7	Andrzej Kozak i Leszek Nadarkiewicz dostrzegli potencjał sportowy Małysza.		
8	Władze Związku Narciarskiego początkowo podważały kompetencje trenerskie Apoloniusza Tajnera.		
9	Mówiący mężczyzna stara się ukryć nieprzyjemne fakty.		

Na podstawie: https://www.youtube.com/watch?v=0M4jwTEvCvA&ab_channel=TVPSport

III. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

_____ / 8 p. (8 x 1 p.)

Proszę wysłuchać opinii słuchaczy radia na temat akcji charytatywnej o nazwie Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy (WOŚP) i dopasować osoby (1-4) do wypowiedzi (A-H).

Która z osób:

1. PANI ANTONINA
2. PAN SŁAWEK
3. PAN GRZEGORZ
4. PAN MAREK

	Ta osoba:
PRZYKŁAD uznaje akcję i udział w niej za oznakę najgłębszych uczuć.	[<u>1</u>]
A. cieszy się z zaangażowania młodzieży w działalność charytatywną.	[ ]
B. jest zaskoczona umiejętnościami osób kierujących wydarzeniem.	[ ]
C. przyznaje, że nie zawsze brała udział w akcji WOŚP.	[ ]
D. podkreśla wyjątkowy sposób powstania i funkcjonowania fundacji.	[ ]
E. uważa, że wyposażenie służby zdrowia powinno być finansowane z innych źródeł.	[ ]
F. uważa dzień zbiórki za jeden z najważniejszych w roku.	[ ]
G. podchodzi do akcji w sposób bardzo emocjonalny.	[ ]
H. obecnie włącza się do akcji z większym zaangażowaniem.	[ ]

Na podstawie: <https://audycje.tokfm.pl/podcast/101414>

IV. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

___ / 8 p. (8 x 1 p.)

Proszę wysłuchać prezentacji na temat różnych zaawansowanych projektów badawczych i połączyć informacje z dwóch kolumn. Odpowiedzi proszę wpisać do tabeli.

I		II	
PRZYKŁAD <i>Testy zderzeniowe supersamochodów</i>		A	nie doprowadził jak dotąd do ważnych odkryć.
1.	Teleskop ALMA	B	okazał się projektem droższym niż oczekiwano.
2.	Teleskop Jamesa Webba	C	ma zastąpić obecnie używane urządzenie.
3.	Wielki Zderzacz Hadronów	D	wymagał ćwiczeń i testów na różnych typach terenu.
4.	Projekt Manhattan	E	wykorzystują dane z różnych źródeł.
5.	Reaktor termojądrowy ITER	F	bazował na wcześniejszych badaniach prowadzonych w innym celu.
6.	Projekt Międzynarodowej Stacji Kosmicznej ISS	G	wymaga szczególnych warunków meteorologicznych, żeby działać.
7.	Program Apollo	H	uzmysłowił konieczność budowy kolejnego narzędzia tego rodzaju.
8.	System transportu kosmicznego	I	był przedmiotem wielu kontrowersji i obaw.

Na podstawie: <https://youtu.be/FeMsEnHg43s>

PRZYKŁAD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
E								

V. Proszę uważnie słuchać tego nagrania i wykonywać zadanie zgodnie z podanym przykładem. Uwaga! Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

_____ / 7 p. (7 x 1 p.)

Proszę wysłuchać wspomnień dotyczących dzieciństwa Jana Żabińskiego, znanego polskiego zoologa, i odpowiedzieć na pytania.

Uwaga! Forma gramatyczna odpowiedzi powinna być dopasowana do pytania.

PRZYKŁAD

Kto przedstawia zdarzenia z dzieciństwa Jana Żabińskiego?

On sam / Jan Żabiński sam mówi o sobie.

1. Dlaczego bohater reportażu nie mógł mieć zwierząt w domu?

..... (1 p.)

2. Jakie żywe istoty Jan Żabiński hodował w swoim domu jako pierwsze?

..... (1 p.)

3. W jaki sposób chłopiec przekonał ojca do swojej pasji?

..... (1 p.)

4. W jakim miejscu młody Jan Żabiński założył swoją pierwszą hodowlę?

..... (1 p.)

5. Jakie zwierzęta, poza wodnymi, hodował bohater reportażu?

..... (1 p.)

6. Jakie domowe wydarzenie sprawiło, że Jan Żabiński poczuł się jak tryumfator?

..... (1 p.)

7. Jakie plany wobec Jana Żabińskiego miał jego ojciec?

..... (1 p.)

Na podstawie: Jan Żabiński. *Jego zoo było azylem dla ludzi i zwierząt* - Historia - polskieradio.pl.

C1

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

LICZBA ZADAŃ: 5

CZAS: 60 minut

Imię i nazwisko: _____

**Po upływie 60 minut podpisane testy zostaną zebrane
i nastąpi przerwa przed dalszą częścią egzaminu.**

Liczba punktów: _____ / 40 p.

PODPIS OCENIAJĄCEGO (czytelny) _____

I. Proszę przeczytać tekst, a następnie – zgodnie z przykładem – zaznaczyć właściwą odpowiedź.

____ / 10 p. (10 x 1 p.)

Średniowieczne miasto w Wielkopolsce

Po raz pierwszy na terenie Polski – za pomocą zdjęć wykonanych z lotu ptaka – uchwycono jednocześnie ślady średniowiecznego miasta lokacyjnego, sąsiadującej z nim wsi o układzie owalnicowym oraz rezydencji dawnych właścicieli.

„Sekwencje klatka po klatce są tak dokładne, że na polach w rejonie wsi Niedźwiedziny umożliwiły dostrzeżenie odróżniających się barwą upraw, które były rozlokowane na kształt domostw rozmieszczonych wokół centralnego placu o planie kwadratu. Zinterpretowałem to jako średniowieczny układ miejski” – mówi Marcin Krzepakowski, archeolog współpracujący od wielu lat z Muzeum Regionalnym w Wągrowcu.

Niektóre z rozpoznanych budynków musiały być okazałych rozmiarów. Według wstępnych szacunków naukowców na terenie średniowiecznego zespołu miejskiego znajdowało się około 30 zagospodarowanych działek mieszczkańskich, z czego 20 przy rynku i około 10 przy ulicach wylotowych. Prawdopodobnie zamieszkiwało je co najwyżej 200 osób.

Na północ od zabudowy miejskiej widoczne jest rozmieszczenie obiektów stanowiących pozostałość wsi o układzie owalnicowym. Centrum tego typu osiedla zajmował plac, często ze stawem, niekiedy kościołem lub karczmą. Około 300 metrów na południowy wschód od miasta, na wyniesieniu położonym w dnie doliny rzeki Dzwonówki, prawdopodobnie istnieją relikty średniowiecznej siedziby rycerskiej i dworu staropolskiego. W rejonie znaleziska wytypowano również miejsce lokalizacji cmentarza związanego najpewniej z istniejącym tu niegdyś kościołem.

Odnalezienie pozostałości było możliwe dzięki zastosowaniu tradycyjnej metody poszukiwań archeologicznych, czyli pieszych oględzin terenu: otóż na powierzchni pól zauważono skupiska gliny z sieczką, kładzionej niegdyś w chatach zamiast podłogi oraz liczne fragmenty wyrobów rzemiosła garncarskiego, które zostały wyrzucone na powierzchnię podczas niedawnej orki.

Miejsce odkrycia położone jest w obszarze słabo rozpoznanym przez archeologów – to Puszcza Zielonka zdominowana przez zbite zagajniki i gęstwiny. Naukowcy natrafiają na stanowiska najczęściej w czasie obserwacji powierzchniowych, jednak gęste drzewostany

mogą skutecznie utrudniać takie działania. Miasto w rejonie wsi Niedźwiedziny odkryto tylko dzięki temu, że jego relikty znajdują się na polach uprawnych, które są jednak ściśle ograniczone przez powierzchnię kompleksu drzewnego.

Odnalezione miasto nazywało się Dzwonowo – najczęściej występowało w literaturze w odmianie Swanow lub Zwanowo. Pierwsze wzmianki o nim pochodzą jeszcze z początku XIV wieku, kiedy to miejscowość należała do późniejszego wojewody poznańskiego Dobrogosta, z czasem zaś do jego potomków. Badacze przypuszczają, że przebiegał tędy trakt łączący Poznań z Pomorzem Gdańskim, wiodący przez Łekno, Kcynię i Nakło, z którego chętnie korzystali kupcy. Konkurencja ze strony nieco później lokowanych osad prywatnych w pobliżu Dzwonowa (Gośliny Kościelnej, Skokowa) spowodowała zapewne jego powolny upadek. Niewykluczone, że miasto ucierpiało również podczas wojny domowej toczącej się u schyłku XIV w.

Na podstawie: <https://www.focus.pl/artykul/zaginione-sredniowieczne-miasto-w-wielkopolsce>

PRZYKŁAD

Z tekstu dowiadujemy się, że

a) fotografia lotnicza umożliwiła zidentyfikowanie zespołu zabudowań.

b) lotnicy odkryli zespół wiejsko-miejskich zabudowań.

c) zdjęcia potwierdziły istnienie warownych budynków.

1. Na rozpoznanie dawnej zabudowy miejskiej naprowadził
  - a) równoboczny wymiar pól.
  - b) osobliwy odcień terenów uprawnych.
  - c) zachowany typ zabudowy jednorodzinnej.
2. Liczbę domostw odkrytego miasta określa się za pomocą
  - a) przybliżonych danych.
  - b) żmudnych pomiarów.
  - c) zmiennych wartości.
3. Zagrody wiejskie skupione były wokół placu
  - a) ze studnią kopaną.
  - b) z wysoką wieżą.
  - c) ze zbiornikiem wodnym.
4. Ustalanie lokalizacji znaleziska polegało na
  - a) uważnym przemierzaniu terenu.
  - b) skanowaniu przestrzeni ze wzniesień.
  - c) lekturze zachowanych świadectw.

5. Istnienie dawnej miejscowości zostało potwierdzone na podstawie
  - a) badania gleby z użyciem siarki.
  - b) analizy składu podłoża.
  - c) analizy zachowanych fragmentów kości.

6. Na terenie prac archeologicznych rozpoznano
  - a) fragmenty narzędzi rolniczych.
  - b) miejsca kultu pogańskiego.
  - c) pozostałości naczyń.

7. Miejsce rozpoznania archeologicznego, o którym mowa w tekście, znajduje się na terenie
  - a) o pełnym zalesieniu zupełnie uniemożliwiającym badania.
  - b) nieużytków rolnych z dużymi skupiskami drzewostanów.
  - c) wykorzystywanym obecnie jako użytki rolne.

8. Z tekstu wynika, że
  - a) odkryte miasto było dawniej objęte prawem dziedziczenia.
  - b) o statusie odkrytego miasta decydowały konflikty zbrojne.
  - c) odkryte miasto podlegało kiedyś prawu wykupu przez wojewodów.

9. Z tekstu wynika, że odkryte miejscowości (wieś i miasto)
  - a) zaopatrywały okoliczne grody w towary garncarskie.
  - b) leżały na szlaku handlowym.
  - c) pełniły funkcję spichlerza.

10. Tekst zawiera informacje
  - a) o ochronie tożsamości regionalnej mieszkańców Wielkopolski.
  - b) o sposobach i technikach pracy stosowanych w archeologii.
  - c) o celach i metodach prowadzenia dalszych badań archeologicznych w Wielkopolsce.

II. Proszę przeczytać tekst i – zgodnie z przykładem – dopasować usunięte z niego fragmenty (A-I). Uwaga! Jeden fragment jest niepotrzebny.

____ / 7 p. (7 x 1 p.)

Ważne i ważniejsze

Co jest najważniejszym wynalazkiem ludzkości? [**A**] **PRZYKŁAD** Nie bez powodu podkreślam, że czternastoletni. Ten wiek to bowiem ostatni moment w życiu człowieka, kiedy się jeszcze o cokolwiek pyta rodziców. Potem, wiadomo. [____]¹

Mając więc na uwadze podniosłość tego wydarzenia i zdając sobie sprawę, że jest to moment dziejowy i być może ostatnie ważne pytanie, jakie zadaje mi w życiu dziecko, postanowiłem rzeczy nie bagatelizować – mimo że problem do trudnych nie należy. [____]²
 Zgodnie z zasadami dramaturgii miało to wyglądać tak: „Drogi synu, cieszę się, że wciąż mi

ufasz i w zasadniczych kwestiach zwracasz się właśnie do mnie. A teraz zapamiętaj na całe życie, co jest największym osiągnięciem gatunku ludzkiego”. No i tu mnie przytknęło. Bo z jednej strony, wiadomo: koło, ale z drugiej żarówka, z trzeciej pilot do telewizora. Albo druk, do tego penicylina, piramidy, komputer, piłka nożna, Internet i maszyna parowa. [_____]³ Latoroś z kolei mówi: „Dobra, nieważne, myślałem, że wiesz. Idę na deskę”. No i poszedł, zostawiwszy mnie z tą kwestią.

Siedząc tak z podkulonym ogonem po wyjściu syna, próbowałem sobie wyobrazić, co też na to pytanie odpowiedzieliby moi szanowni przodkowie. Zaczęły babcie, dziadkowie, różne ciotki i stryjenki oraz wyjątkowo ekscentryczny stryjek. [_____]⁴ I nagle pomyślałem, że w jakiś zupełnie zadziwiający sposób wciąż czuję obecność tych ludzi. A wszystko dzięki snutom przez nich historiom, dzięki wyobraźni i słowom, jakich używali. [_____]⁵ Pomijając sześćdziesiąt procent wody w naszym organizmie, z tego chyba się składamy. Przeczytane książki, zasłyszane dowcipy, podsłuchane plotki, obejrzone filmy. Baśnie, mity, wierzenia, legendy. [_____]⁶ „Sztuka snucia opowiadań (...) jest tak stara jak ludzkość. Podejrzewam, że już w jaskiniach matki i ojcowie opowiadali je swoim dzieciom. O bizonach, najprawdopodobniej”, zauważył Julio Cortázar.

Nie wiemy, co się stanie z nami jutro. [_____]⁷ Jeśli nie podobają się Wam stare legendy i narracje, piszcie nowe. W zasadzie wszystko, co osiągnęła ludzkość, zaczynało się od słów. Najważniejsze to po prostu nie bać się mówić.

Na podstawie: G. Małecki, *Ważne i ważniejsze*, „Pani” 2021, nr 10 (373), s. 92.

A	PRZYKŁAD Takie właśnie pytanie zadał mi mój czternastoletni potomek.
B	Uśmiech na twarzy mi gaśnie, mina rzednie, słowa stają ością w gardle.
C	Od Ajschylosa po Shakespeare’a, od Homera po Blankę Lipińską.
D	Otworzyłem przepastną księgę, wziąłem łyk świeżego powietrza i odetchnąłem z ulgą.
E	Rodziciele stają się zatruwającymi życie figurami, a wyrocznią zostają kumple z liceum.
F	Sądzę jednak, że mówiąc, pisząc, opowiadając, wiele na świecie można zmienić.
G	Uśmiechnąłem się pod nieistniejącym wąsem, wziąłem wdech i zamierzałem odpowiedzieć.
H	Zatem opowieści to niezaprzeczalnie największy wynalazek człowieka!
I	Przypomniały mi się te wszystkie brawurowe anegdoty, bajki, opowiadki, żarty.

III. Proszę przeczytać tekst, a następnie – jak w przykładzie – zaznaczyć: TAK – gdy zdanie jest zgodne z tekstem; NIE – gdy nie jest zgodne z tekstem; BI – gdy w tekście brakuje informacji na dany temat.

___ / 8 p. (8 x 1 p.)

Autostrady w Polsce

Budowa autostrad w kraju nad Wisłą jest od lat piętą achillesową rządzących. Z różnych przyczyn realizacja zamierzeń przebiega opornie i mimo licznych projektów wybudowano zaledwie kilkaset kilometrów takich dróg podzielonych na kilka niepołączonych ze sobą odcinków, co sprawia, że żadną autostradą nie można przejechać od początku jej biegu do planowanego celu. Przyczyny stagnacji budownictwa autostradowego są powszechnie znane: trudności w wytyczaniu tras wskutek braku lokalnych planów zagospodarowania przestrzennego, nieporozumienia co do formy organizacji wykonawstwa, brak środków na finansowanie oraz problemy ekologiczne. Przytoczone argumenty stanowią oręż w walce przeciwko rozbudowie sieci autostradowej dla tych wszystkich, którzy nie negując rozlicznych korzyści, wysuwają jednak zastrzeżenia trudne do zlekceważenia. Ekologiczne aspekty budownictwa autostradowego, mimo że stanowią o nich odpowiednie rozporządzenia, w odróżnieniu od uwarunkowań technicznych i ekonomiczno-organizacyjnych, nie doczekały się dotychczas poważnej debaty publicznej.

Negatywny wpływ ruchu autostradowego na środowisko przejawia się na wielu płaszczyznach. Spaliny zatrują atmosferę i glebę na przyległych obszarach. Wody spływające z nawierzchni (zanieczyszczone paliwem) obniżają jakość wód powierzchniowych i podziemnych w sąsiedztwie tras. Hałas wywołany przez przejeżdżające pojazdy pogarsza okoliczne warunki akustyczne. Bywa też, że określona lokalizacja autostrady hamuje możliwość wydobywania wartościowych surowców mineralnych. Ekologowie sprzeciwiają się przebiegom autostrad przez obszary cenne krajobrazowo; zwłaszcza przez tereny będące ostoją zwierzyny i ptactwa. Z kolei służby ochrony zabytków zarzucają projektantom autostrad nie dość rygorystyczne uwzględnianie zasobów i walorów dziedzictwa kulturowego, w szczególności zespołów archeologicznych znajdujących się w pobliżu planowanych tras.

Nikt rozsądny nie lekceważy aspektu ochrony środowiska. Wobec daleko posuniętej degradacji dużych obszarów naszego kraju ruch ekologiczny cieszy się powszechną sympatią, ale jak to często bywa, słuszne postulaty ekologów stają się nieadekwatne do wymogów współczesnej cywilizacji. Tak jakby nie zdawano sobie sprawy z tego, że nauka i technologia budowlana dysponują rozległymi możliwościami zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego. Zachowujemy się tak, jakby na świecie autostrady przebiegały przez pustkowia, omijając

szerokim łukiem aglomeracje miejskie, osiedla, lasy, nie przecinały rzek, obszarów rolnych. A przecież wystarczy spojrzeć na mapy drogowe rozwiniętych krajów zachodnioeuropejskich, aby dostrzec, jak gęstą siecią autostrad oplecione są wielkie miasta. Mieszkańcy nauczyli się już żyć ze swoimi autostradami; doceniają ich wpływ na rozwój cywilizacyjny. Dobrym przykładem jest zastosowane w Lizbonie rozwiązanie, gdzie po modernizacji autostrady przebiegającej przez centrum miasta, stała się ona nowoczesnym i ciekawym architektonicznie i urbanistycznie fragmentem stolicy Portugalii. Jej wylot tak pomysłowo wkomponowano w leżący opodal park krajobrazowy, że projekt ten uhonorowano specjalną nagrodą.

Na podstawie: <https://bzg.pl/poradnik/arttykul/ekologiczne-aspekty-budowy-autostrad/id/14119>

		TAK	NIE	BI
PRZYKŁAD <i>Działania podjęte przy budowie polskich autostrad można ocenić jako kompleksowe.</i>			X	
1.	Prace nad wyznaczeniem biegu planowanych autostrad są prowadzone zwykle na szczeblu lokalnym.			
2.	Powody słabego rozwoju infrastruktury drogowej są dostępne opinii publicznej.			
3.	Przeciwnicy budowania autostrad dostrzegają tylko ich wady.			
4.	Konieczność zabezpieczenia środowiska naturalnego podczas budowy autostrady jest zagwarantowana prawnie.			
5.	Do oczyszczania skażonego gruntu wzdłuż autostrad wykorzystuje się odpowiednio dobraną roślinność.			
6.	Roboty prowadzone przy budowie autostrad przyczyniają się do eksploatacji cennych złóż.			
7.	Rolą mediatora jest łagodzenie konfliktów, które podczas planowania autostrad powstają między projektantami a instytucjami zajmującymi się ochroną zabytków.			
8.	Autostrady mogą stać się integralną częścią obszarów chronionych przyrodniczo.			

IV. Proszę - zgodnie z przykładem - połączyć tytuły z kolumny I z fragmentami tekstów z kolumny II. Odpowiedzi proszę wpisać do tabeli.

____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Pingwiny

I		II	
PRZYKŁAD System grzewczy		A	Niezwykłe jest to, że kiedy samiec i samica zwracają na siebie uwagę, rozpoczynają widowiskowy taniec, podczas którego partnerzy wykonują dokładnie te same ruchy. Odnosi się wrażenie, jakby oba ptaki były idealnie zsynchronizowane.
1.	Jak po kaczce	B	W sezonie lęgowym pingwiny przyławkowe wykopują płytkie dołki na plaży osłoniętej przed intruzami. Potem wyścielają je gałązkami i wodorostami i w ten sposób szykują miejsce na wysiadywanie jaj.
2.	Jak własną kieszeń	C	Pingwiny nie ulegają wychłodzeniu, bo ich układ krwionośny działa tak, że napływającą z całego ciała krwią ogrzewają zimną krew odpływającą z łap.
3.	Nadrodzice	D	Siedzibą jednej z największych kolonii pingwinów przyławkowych jest niewielka sielankowa zatoka otoczona skałami z przepiękną plażą usypaną z drobnych ziaren piasku. To miejsce leży na przedmieściach Kapsztadu.
4.	Do grobowej deski	E	Młode pingwiny wykluwają się zazwyczaj w październiku. Choć ojcowie są zmęczeni wysiadywaniem, to przez pewien czas sprawują opiekę nad potomstwem i karmią pisklęta specjalną wydzieliną wytwarzaną w przełyku.
5.	Pingwini mózdzek	F	Pingwiny cesarskie to gatunek zwany, z racji swych zwyczajów, seryjnym monogamistą. Zaobserwowano, że na początku każdej pory lęgowej osobniki dobierają się w nowe pary i za każdym razem wysiadują i wychowują pisklęta w nowym związku.
6.	Harmonijne gody	G	Dla ludzkiego oka wszystkie pingwiny są takie same. Zwierzęta te mają jednak niezawodne sposoby, aby wśród setek innych przedstawicieli własnego gatunku – na pozór identycznych – rozpoznać swojego partnera i pozostać mu wiernym.
7.	Gardłowa strawa	H	Pingwiny monogamiczne, do których należą pingwiny przyławkowe, co roku bezbłędnie trafiają do tych samych gniazd. Naukowcy odkryli niedawno, że ptaki doskonale znają raz wybrane miejsca lęgowe.

8.	Ptasi raj	I	Zadziwiająco, jak niezwykle rozwinięty instynkt rodzicielski mają pingwiny. Okazuje się, że przez większą część swojego życia rok w rok wszystkie siły poświęcają odchowaniu potomstwa, czyniąc to w ekstremalnych warunkach.
9.	Sezonowy mariaż	J	Kiedy pingwiny wychodzą z wody, na ich piórach nie tworzą się nawet najmniejsze kryształki lodu. Pióra te są wyposażone w maleńkie, nanomilimetrowe pory, dzięki którym woda do nich nie przylega, lecz osiada w formie kropli i spływa, zanim zdąży zamarznąć.
10.	Piaszczyste gniazdko	K	Do tej pory umiejętność integrowania różnych informacji o innych przedstawicielach gatunku została potwierdzona jedynie u kilku gatunków ssaków żyjących w stadach, poza tym u wron oraz właśnie u pingwinów.

Na podstawie: K. Burda, *Miłosny taniec pingwinów*, „Newsweek”, 44/2021, s. 72-74.

PRZYKŁAD	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
C										

V. Proszę – zgodnie z przykładem – wpisać do tabeli, który fragment tekstu (A,B,C,D,E) zawiera wskazane treści.

Uwaga! Jeden fragment (A,B,C,D,E) może pasować do więcej niż jednej informacji podanej w tabeli.

____ / 10 p. (10 x 1 p.)

Sposób na oglądalność

A.	Obrazem telewizyjnym rządzą dwie siły. Potęga, bo za pomocą ściskających za serce relacji telewizja mobilizuje sumienia. Nędza, bo każda relacja, nawet najrzetelniejsza, jest zawsze tylko częścią prawdy, a nakarmione tą namiastką sumienie telewidza siedzącego w domowym zaciszu może ulec złudzeniu, że sam odruch współczucia wystarczy, by ulżyć ludzkiemu cierpieniu.
B.	Media nie są świętą krową: rządzą się odpowiednimi zasadami i podlegają krytyce jak każda instytucja publiczna. Surowa ocena wychodzi zresztą zwykle na zdrowie prawości i równości oraz jakości komunikacji społecznej. Krytyki nie należy jednak mylić z teorią spiskową, głoszącą, że massmedia służą tylko do prania mózgów, ogłupiania, wyciskania łez i forsy.
C.	Co to znaczy mieć sumienie? To umieć odróżnić dobro od zła, także w odniesieniu do samego siebie. Nawet najbardziej rozrywkowe i żądne zysku media mają swoje, niekoniecznie spisane, wewnętrzne kodeksy postępowania, chroniące je choćby przed

	procesami sądowymi. A w mediach publicznych pisane kodeksy etyki zawodowej są obowiązkowe.
D.	Michael Ignatieff podsuwa dwie możliwe interpretacje moralnego wpływu telewizji na współczesne społeczeństwo. Są one całkowicie sprzeczne. Pierwsza głosi, że telewizja buduje więź między ludźmi. Druga – że jest ona obrzydliwym masowym podglądactwem, które karmi się obrazami ludzkiego cierpienia pod pretekstem pokazywania realnego świata.
E.	Sekret dobrej produkcji to umiejętność rewizji przekonań odnośnie do tego, co jest tylko tematem medialnym, a co ma głęboką wartość moralną. Jeśli telewizja potrafi wyczuć rytualną atrakcyjność czysto świeckich wydarzeń, jeśli transmituje wielogodzinne imprezy religijne, powinna także docenić sakralność ludzkiego cierpienia i oddać też jemu, a nie tylko sprawom ziemskim, należny szacunek.

Na podstawie: Adam Szostkiewicz, *Media i dziennikarze*, w: *Niezbędnik inteligenta*, „Polityka”, nr 27/2004.

		O tym mówi się w:
PRZYKŁAD		
<i>Przed współczesnymi mediami stoi doniosłe zadanie wnikliwego spojrzenia na prezentowane zagadnienia.</i>		[E]
1.	Oglądanie programów daje widzom złudne wrażenie przynależności do wspólnoty i zastępuje uczestnictwo w życiu społecznym.	[ ][ ]
2.	Media stosują podstępne wybiegi oparte na fragmentaryczności przekazywanej informacji.	[ ]
3.	Media unikają igrania z etyką, świadome prawnych konsekwencji i społecznej dezaprobaty wobec takich działań.	[ ][ ]
4.	W wartościowym przekazie telewizyjnym powinien zostać uwzględniony indywidualny wymiar ludzkiej egzystencji.	[ ]
5.	Czwarta władza bywa uważana za bezwzględne narzędzie wykorzystywane do manipulowania widzami i ograniczania im dostępu do prawdy.	[ ][ ] [ ]
6.	Nietykalność instytucji przemysłu medialnego jest zagrożona, co więcej – media mają swoich zagorzałych przeciwników.	[ ]

C1

POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA

LICZBA ZADAŃ: 8

CZAS: 60 minut

Imię i nazwisko: _____

**Po upływie 60 minut podpisane testy zostaną zebrane
i nastąpi przerwa przed dalszą częścią egzaminu.**

Liczba punktów: _____ / 40 p.

PODPIS OCENIAJĄCEGO (czytelny) _____

POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA

8 zadań, 60 minut

Liczba punktów: 40

I. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi słownymi formami liczb oraz wyrazów podanych w nawiasach (odmiana liczebników i rzeczowników).

___ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Tylko w ciągu pierwszego kwartału tego roku średnia cena mieszkania w Warszawie na rynku pierwotnym wzrosła o piećset (500)^{PRZYKŁAD} złotych (złoty)^{PRZYKŁAD} za metr kwadratowy, co oznacza kilka (kilka)^{PRZYKŁAD} punktów (punkt)^{PRZYKŁAD} procentowych w skali miesiąca. Ceny są stale podbijane przez mieszkaniowych hurtowników.

To znak, że powstaje u nas profesjonalny sektor mieszkań na wynajem. Gdy aktywiści miejscy zaczęli o tym mówić przed .....¹ (3)¹ .....² (rok)², nikt nie chciał im wierzyć, że możemy wkrótce znaleźć się w takiej sytuacji, jaka jest obecnie w Berlinie. Tam blisko .....³ ($\frac{3}{4}$)³ .....⁴ (człowiek)⁴ mieszka w lokalach wynajmowanych – przeważnie od wielkich korporacji, które dyktują wysokie ceny. Czynsz, na który stać osobę samotną o przeciętnych zarobkach albo rodzinę z .....⁵ (kilkoro)⁵ .....⁶ (dziecko)⁶, oferują tylko nieliczni właściciele mieszkań. W dodatku w ciągu ostatnich lat średnia opłata czynszowa w Berlinie wzrastała lawinowo i nadal rośnie. Dlatego prawie .....⁷ (40)⁷ .....⁸ (procent)⁸ mieszkańców twierdzi, że po przejściu na emeryturę nie będzie ich stać na wynajmowanie mieszkania.

Na szczęście, zdaniem analityków rynku mieszkaniowego, droga z Warszawy do Berlina jest jednak daleka. Liczebność zasobów mieszkaniowych naszej stolicy oscyluje wokół .....⁹ (milion)⁹ .....¹⁰ (lokal)¹⁰, ale w odróżnieniu od Berlina większość należy do spółdzielni mieszkaniowych.

Na podstawie: M. Wojtczuk, *Wezmą Warszawę hurtem?*, „Gazeta Wyborcza”, 4.06.2021 r.

II. Proszę – zgodnie z przykładem – użyć odpowiedniej formy wyrazów podanych w nawiasach i przekształcić zdania tak, by nie zmieniły sensu (zamiana zdań złożonych na zdania pojedyncze).

___ / 5 p. (5 x 1 p.)

PRZYKŁAD

Funkcjonowanie platform streamingowych jest czynnikiem, wskutek którego stopniowo spada liczba widzów w kinach. (przyczyniać się)

Funkcjonowanie platform streamingowych przyczynia się do stopniowego spadku liczby widzów w kinach.

1. Rewolucja streamingowa stała się możliwa, ponieważ szybko rosła popularność urządzeń z dostępem do internetu. (umożliwić)

.....
.....

2. Aby skorzystać z oferty, użytkownik musi utworzyć własny profil. (wymagać)

.....
.....

3. Wszyscy zainteresowani usługą deklarują, że będą regularnie ponosić koszty abonamentu. (godzić się)

.....
.....

4. Widzowie nie spodziewali się, że oferta platform z płatnym dostępem do filmów będzie tak bogata. (zaskoczyć)

.....
.....

5. Fani zwykle dociekają przyczyn, dla których ich ulubiony serial zniknął nagle z danej platformy. (zastanawiać się)

.....
.....

III. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów utworzonych od słów podanych w nawiasach (tworzenie i odmiana rzeczowników odczasownikowych).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Doktor Marta Olcoń-Kubicka zajmuje się socjologią ekonomiczną, czyli przygląda się temu, co ludzie robią z pieniędzmi i jaki wpływ (wpływać)^{PRZYKŁAD} na nasze życie mają posiadane środki finansowe. Ostatnio przez dość długi okres obserwowała sposoby wydawania (wydawać)^{PRZYKŁAD} pieniędzy przez grupę warszawskich par mileniśców, czyli ludzi do 37. roku życia.

„Byliśmy ciekawi, jak pokolenie, które wyrosło w kompletnie innej rzeczywistości ekonomicznej niż rodzice, radzi sobie z .....¹ (zarządzać)¹ pieniędzmi” – mówi socjolożka. Okazało się, że mężczyźni częściej sprawują .....² (kontrolować)² nad wspólnymi finansami, liczą, kto ile wnosi do budżetu domowego. Kobiety nierzadko są skłonne, by łączyć dochody, mieć wspólne konto z partnerem i rezygnować z wzajemnych .....³ (rozliczyć)³. Tym, co zdziwiło badaczy, była większa liczba arkuszy kalkulacyjnych do .....⁴ (prowadzić)⁴ domowego budżetu, niż się spodziewali.

Z .....⁵ (obserwować)⁵ dr Olcoń-Kubickiej wynika również, że układy finansowe w parach z czasem się zmieniają. Ci, którzy mieli osobne konta, myślą o ich .....⁶ (połączyć)⁶, a ci, którzy wcześniej tak zrobili, chcieliby je na powrót rozdzielić. Dla jednych standardem jest wiele kont do sprawnej .....⁷ (obsłużyć)⁷ różnych zobowiązań. Inni wracają do babcinych metod: trzymają pieniądze w domu, w kopertach czy słoikach podpisanych: „na produkty spożywcze”, „na .....⁸ (opłacić)⁸, „na przyjemności”.

Style wydawania pieniędzy przekładają się również na to, jak ludzie funkcjonują w .....⁹ (związać)⁹. Jeśli partnerzy potrafią łączyć radość wydawania z gospodarnością – wtedy możemy mówić o zdrowym .....¹⁰ (podejść)¹⁰ do pieniędzy, które dobrze wróży na przyszłość ich relacjom.

Na podstawie: M. Świąchowicz, *Nowa polska klasa średnia. Jak mileniśsi i trzydziestolatkowie podchodzą do pieniędzy?*, „Newsweek”, 10.04.2019

IV. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów utworzonych od słów podanych w nawiasach (tworzenie i odmiana przymiotników).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Moda ślubna (*ślub*)^{PRZYKŁAD} się zmienia. Coraz więcej dziewczyn nie odnajduje się w tradycyjnym wizerunku panny młodej i rezygnuje z sukni *à la* beza. Jedną z nowych interesujących propozycji jest trzyczęściowy (*trzy / część*)^{PRZYKŁAD} garnitur z kamizelką.

Materiałem .....¹ (alternatywa)¹ wobec obowiązkowego kiedyś jedwabiu stał się len. Białe .....² (len)² sukienki w cenie zwykłych dżinsów znajdziecie w wielu sklepach .....³ (sieć)³. Do takich sukienek najlepiej założyć płaskie sandały lub baleriny, a całość uzupełnić delikatną biżuterią. Nie potrzeba także sztuczek .....⁴ (fryzjer)⁴ czy pełnego makijażu – taka stylizacja zwalnia pannę młodą z bycia .....⁵ (perfekcja)⁵ w każdym calu, pozwala skupić się podczas ceremonii na przeżywaniu *tu i teraz*. Zwróćcie jeszcze uwagę na odkryte plecy, jeden z .....⁶ (ten rok)⁶ trendów – dzięki niemu w sukience ze ślubu możemy potem iść na plażę.

Na drugim biegunie ślubnych propozycji jest trend rustykalny, także mający swoje źródło w modzie .....⁷ (co dzień)⁷. Uzupełnieniem sukienki w stylu .....⁸ (wieś)⁸ będzie skromny bukiet, a zamiast welonu proponuje się .....⁹ (słomka)⁹ kapelusz z szarfą. Wiele uroczystości przeniosło się do ogrodów, co ma wpływ na częstszy wybór sukienek z dłuższymi rękawami dla ochrony przed .....¹⁰ (wieczór)¹⁰ chłodem.

Na podstawie: M. Kacalak, *Pochwała prostoty i naturalności. To trendy w modzie ślubnej na zbliżający się sezon*, „Wysokie Obcasy”, 28.05.2021.

V. Proszę – zgodnie z przykładem – uzupełnić tekst odpowiednimi wyrażeniami z ramki. Uwaga! Każdego wyrażenia można użyć tylko raz, a dwa wyrażenia są zbędne.

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

dopiero	niż	że	jakby	bądź	niestety	a także
jako	choć	zwłaszcza gdy		zapewne	zanim	choćby

Wiele osób uważa, że Warszawa odbudowuje się do dzisiaj. Przypomnijmy jednak, **że** PRZYKŁAD według dokumentów powojenny etap działań prowadzonych w tym celu zakończył się w 1951 roku. Dlaczego nie zrekonstruowano wówczas Pałacu Saskiego?

Pytanie jest jak najbardziej zasadne, ...¹ weźmiemy pod uwagę, że ten pałac jest czymś więcej .....² obiektem zabytkowym – to element polskiej tożsamości. A skoro tak, dlaczego dotąd nie przywrócono mu dawnej świetności? Okazji ku temu było przecież niemało, ...³ wtedy, gdy prężnie działało Biuro Odbudowy Stolicy.

W pierwszych latach po wojnie zrekonstruowano dużą część Starówki, ...⁴ wiele gmachów rządowych, ale .....⁵ – prace nie objęły wówczas Pałacu Saskiego. Wbrew oczekiwaniom warszawiaków nie umieszczono go w zestawieniu opracowanym przez Biuro Odbudowy Stolicy, co część społeczeństwa odebrała .....⁶ decyzję polityczną.

Na początku lat 70. wrócono do zarzuconej wcześniej odbudowy Warszawy. Wtedy jednak pierwszeństwo otrzymał Zamek Królewski, choć niewielu dziś pamięta, że jego rekonstrukcja zaczęła się .....⁷ w tamtym okresie, a nie tuż po zakończeniu działań wojennych. Wówczas jednak sytuacja gospodarcza Polski stale się pogarszała, więc przypuszczano, że odbudowa zostanie przerwana, ...⁸ dojdzie do całościowego kryzysu ekonomicznego.

.....⁹ po 1989 roku do pomysłu podchodzono kilkakrotnie, to za każdym razem władze miasta miały pilniejsze wydatki niż odtworzenie Pałacu Saskiego. Niedawno zapowiedziano rekonstrukcję zabytku w ramach programu *Polski Ład* – początek inwestycji zaplanowano na 2023 rok i .....¹⁰ do tego czasu powstanie projekt prac budowlanych.

Na podstawie: <https://www.domiporta.pl/poradnik/7,126866,27155482,dlaczego-nie-odbudowano-palacu-saskiego-w-czasie-odbudowy-warszawy.html#s=BoxOplmg13>

VI. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach (tworzenie i odmiana imiesłówów).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Zważywszy (zważyć)^{PRZYKŁAD} na to, jak szybko problem świadomej konsumpcji przybiera na znaczeniu, musimy zacząć swoje „bycie eko” od przemyślanych (przemyśleć)^{PRZYKŁAD} decyzji zakupowych. Zanim zdecydujemy się na nabycie jakiegoś przedmiotu, trzeba się zastanowić, czy na pewno go potrzebujemy. Łatwiej zrezygnować ze zbędnych zakupów, mając (mieć)^{PRZYKŁAD} świadomość, że produkcja różnych dóbr jest bardzo obciążająca (obciążać)^{PRZYKŁAD} dla środowiska. Przypomina o tym Dominika Szaciłło, twórczyni ekoinicjatywy „Uwaga, śmieciarka jedzie”.

– **Zero waste, 6R czy upcycling – język, którym na ten temat mówimy, zaczynają rozumieć tylko ludzie .....¹ (wtajemniczyć)¹. Ale przecież wszyscy możemy coś zrobić dla naszego środowiska?**

– Oczywiście, każdy może starać się zmieniać swoje sposoby działania. Na przykład .....² (prowadzić)² biznes, musimy stale brać pod uwagę szereg czynników – .....³ (zacząć)³ od tego, jak firma wpływa na środowisko, a .....⁴ (skończyć)⁴ na tym, komu i jak szkodzi. Z takiego sposobu myślenia wynikają czasem decyzje trudne, bo .....⁵ (wiązać się)⁵ z dodatkowymi kosztami. Albo my poniesiemy ich ciężar, albo z problemami ekologicznymi będą musiały się mierzyć nasze dzieci i wnuki, ...⁶ (tonąć)⁶ przy tym w stercie śmieci.

– **Twoja inicjatywa „Uwaga, śmieciarka jedzie” daje drugie życie przedmiotom. Zdradzisz nam tajemnicę sukcesu tej akcji?**

– Myślę, że tak dobrze się przyjęła, bo jest bardzo prosta. Każdy może się pozbyć .....⁷ (zalegać)⁷ w domu rzeczy, a .....⁸ (oddawać)⁸ sami decydują, komu chcą je przekazać. Często się okazuje, że różności .....⁹ (upchnąć)⁹ przez nas w kącie są dla kogoś innego nieocenionym skarbem. Tego rodzaju przedmiot – .....¹⁰ (puścić)¹⁰ w obieg – może zacząć żyć na nowo.

Na podstawie: www.ofeminin.pl › eko › każde-działanie-ma-znaczenie-bo-może-inspirowac-innych.

VII. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach (aspekt i różne formy czasowników).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Wydawało się (wydawać się / wydać się)^{PRZYKŁAD}, że sławny polski transatlantyk odejście (odchodzić / odejść)^{PRZYKŁAD} w niepamięć wraz z pokoleniami, dla których był legendą. Niespodziewanie dano (dawać / dać)^{PRZYKŁAD} mu nowe życie.

Wkrótce statek MS Batory powróci do Gdyni, ale tym razem na nabrzeżu nie .....¹ (rozlegać się / rozlec się)¹ dźwięki orkiestry – bo to Batory w skali 1:10, największa na świecie makieta statku pasażerskiego.

Po sukcesie filmu *Titanic* do wielu osób .....² (docierać / dotrzeć)² informacja, że Polska miała dwa tego typu statki. Ich dokumentację techniczną już jakiś czas temu .....³ (odnajdować / odnaleźć)³ w archiwach włoskich. Hobbyści, którzy zgromadzili autentyczne detale wyposażenia, obiecali, że .....⁴ (wspierać / wesprzeć)⁴ muzealników w rekonstrukcji statku zaplanowanej na najbliższy czas. Dzięki temu jest nadzieja, że autorzy makiety w pełni .....⁵ (oddawać / oddać)⁵ klimat przedwojennych wnętrz.

Nasze bliźniacze transatlantyki – Batory i Piłsudski – zostały zwodowane w lipcu 1935 roku we Włoszech. Choć były skromniejsze od tych ze światowej czołówki, to nie .....⁶ (ustępować / ustąpić)⁶ im pod względem nowoczesności i estetyki. Inwestując, ówczesne władze polskie kierowały się trzeźwą kalkulacją: skoro tylu Polaków wciąż .....⁷ (emigrować / wyemigrować)⁷ za ocean, czemu mają na tym zarabiać zagraniczne towarzystwa żeglugowe? Oba transatlantyki stały się pływającymi salonami polskiej kultury – przy okazji .....⁸ (osiągać / osiągnąć)⁸ więc efekt propagandowy.

Podczas II wojny światowej Batory brał udział w wielu ryzykownych misjach, przez co zyskał sobie przydomek „Lucky Ship” – „Szczęśliwy Statek”. Do historii .....⁹ (przechodzić / przejść)⁹ jako ten z polskich transatlantyków, który w 1940 roku w brawurowym rejsie przetransportował do Kanady skarby z Wawelu. Po wojnie znów pływał z powodzeniem jako statek pasażerski, dopóki jego dobrej passy nie .....¹⁰ (przecinać / przeciąć)¹⁰ zimna wojna.

Na podstawie: R. Socha, *Batory: reaktywacja*, „Polityka”, 11/2015.

VIII. Proszę – zgodnie z przykładami – uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach (odmiana rzeczowników, przymiotników, zaimków).

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Profesor George Vaillant z Harvardu, komentując wyniki badania nad stanem zdrowia 724 mężczyzn, **których** (który)^{PRZYKŁAD} obserwowano przez wiele lat, nie miał wątpliwości: „**Jedyną** (jedyny)^{PRZYKŁAD} **rzeczą** (rzecz)^{PRZYKŁAD}, która naprawdę liczy się w życiu, są związki z innymi ludźmi”. Doceniajmy więc na co dzień znaczenie przyjaźni.

Jak się okazuje, przyjaźń jest starsza niż rodzaj ludzki. Już dawno dostrzeżono ją w zachowaniu szympanów. Uчени są zgodni, że związki przez .....¹ (one)¹ budowane można bez przeszkód nazwać przyjaźnią.

Podobną sytuację zaobserwowano jednak nie tylko u naczelnych, ale także u innych ssaków, od których dzieli nas dłuższa ewolucyjna historia – u .....² (słoń)², wielorybów i delfinów. Ba, przyjaźnią się nawet wampiry – te zwyczajne, czyli nietoperze żyjące w Ameryce Środkowej i Południowej. A okazują to nie tylko iskaniem sobie sierści, lecz także dzieleniem się pokarmem – w ich wypadku .....³ (krew)³. Zaczynają dzielić się pożywieniem dopiero wtedy, kiedy są pewne, że mogą polegać na .....⁴ (drugi)⁴ .....⁵ (zwierzę)⁵. Można więc powiedzieć, że wampiry bardzo ostrożnie „nawiązują” .....⁶ (nowy – *Im*)⁶ .....⁷ (przyjaźń – *Im*)⁷.

Obecnie .....⁸ (badacz)⁸ świata przyrody z wielu krajów interesuje najbardziej, dlaczego przyjaźnią się nie tylko wychowujące się razem zwierzęce rodzeństwa, ale również .....⁹ (osobnik)⁹ .....¹⁰ (niespokrewniony)¹⁰.

Na podstawie: <https://wyborcza.pl/ksiazki/7,154165,25871438,przyjazn-animalna.html>

C1

PISANIE

CZAS: 90 minut

Po upływie 90 minut podpisane testy zostaną zebrane.

Imię i nazwisko: _____

Liczba punktów _____ / 40 p.

INSTRUKCJA WYKONANIA ZADAŃ

W tej części egzaminu znajdują się trzy zestawy. Zestawy I i II zawierają dwa zadania: *a* i *b*; zestaw III – jedno zadanie. Należy wybrać tylko jeden zestaw i wykonać zadania (zadanie) w tym zestawie, zgodnie z poleceniami, np.:

- zestaw I – dwa zadania (*a* i *b*) z zestawu I
lub
- zestaw II – dwa zadania (*a* i *b*) z zestawu II
lub
- zestaw III – jedno zadanie (*a*) z zestawu III

KRYTERIA OCENY

• Wykonanie zadania (treść, forma, objętość)	0 – 10 p.
• Środki językowe	0 – 18 p.
• Poprawność językowa	0 – 12 p.

RAZEM: maksymalnie 40 p.

PISANIE

Jeden zestaw, 90 minut

Liczba punktów: 40

Uwaga! Proszę wybrać jeden z zestawów i wykonać zadania. W zestawach I i II proszę wykonać obydwa zadania (a i b).

Zestaw I

a.	Jest Pani/Pan prezesem Fundacji „Uśmiech” działającej na rzecz chorych dzieci. Chce Pani/Pan pomóc w wyposażeniu sali zabaw dla małych pacjentów jednego ze szpitali. Proszę napisać w tej sprawie list do dyrekcji placówki.	180 słów
b.	Firma wydawnicza „Dookoła Świata” wydała książkę <i>Warto zobaczyć w Polsce</i> . Proszę napisać recenzję tej publikacji przeznaczoną na polskojęzyczną stronę internetową wydawnictwa.	220 słów

Zestaw II

a.	Wzięła Pani / Wziął Pan udział w kongresie „Na ratunek ginącym zwierzętom”. Jedno z polskich czasopism poświęconych tematyce ekologicznej poprosiło o sprawozdanie z tego spotkania – proszę je napisać.	200 słów
b.	Proszę napisać przemówienie uzasadniające wybór laureata, które wygłosi Pani/Pan w imieniu jury plebiscytu podczas ceremonii przyznania tytułu Człowieka Roku 2021.	200 słów

Zestaw III

a.	„Śmiech to zdolność człowieka do obrony przed światem, przed sobą. Pozbawić go tej zdolności, to uczynić bezbronnym” (Wisław Myśliwski). Proszę napisać esej zainspirowany powyższym cytatem.	400 słów
----	--	----------

KARTA OCENY WYPOWIEDZI PISEMNEJ

Oceniane są:

		A		B		
1.	wykonanie zadania (treść, forma, objętość)	____ / 2,5 p. (t) ____ / 1,5 p. (f) ____ / 1 p. (o)	____ / 5 p.	____ / 2,5 p. (t) ____ / 1,5 p. (f) ____ / 1 p. (o)	____ / 5 p.	____ / 10 p.
2.	środki językowe (leksyka i frazeologia, składnia, styl)	____ / 3,5p. (l) ____ / 3,5 p. (s) ____ / 2 p. (st)	____ / 9 p.	____ / 3,5p. (l) ____ / 3,5 p. (s) ____ / 2 p. (st)	____ / 9 p.	____ / 18 p.
3.	poprawność językowa (gramatyka, ortografia i interpunkcja)	____ / 4 p. (g) ____ / 2 p. (o)	____ / 6 p.	____ / 4 p. (g) ____ / 2 p. (o)	____ / 6 p.	____ / 12 p.
RAZEM		____ / 20 p.		____ / 20 p.		____ / 40 p.

PODPISY OCENIAJĄCYCH

A: _____

B: _____

Liczba błędów (praca a i b)	
gramatyczne	
leksykalne	
stylistyczne	
ortograficzne + interpunkcyjne	+
inne	

Objętość prac (w słowach) liczba słów w pracy/liczba wymaganych słów		
praca a)	/	%
praca b)	/	%

RECENZJA:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....